

DRAMATIC DATE

שבועות תשפ"ד

WHY WE CELEBRATE / 257

(R. left)

2

1 Rabbi Yosi and the Sages argue as to whether the date the Torah was given was the seventh of Sivan or the sixth of Sivan (*Shabbos* 86b). Many say that the halachah is according to Rabbi Yosi — that the Torah was given on the seventh of Sivan. If so, why do we say in our prayers that Shavuot is *zman Mattan Toraseinu* — “the time of the giving of the Torah”? We celebrate Shavuot on the sixth day of Sivan, and the Torah was not given until the next day.

Also, although the Rabbis refer to Shavuot as *Atzeres* (*Rosh Hashanah* 16a), connoting the *holy convocation* that accompanied the giving of the Torah, the Torah itself does not refer to Shavuot with this designation. The Seforno explains that this is due to the fact that the result of that convocation was nullified when the *Lucho*s were broken by Moshe Rabbeinu. So, we can ask an even more fundamental question: why do we celebrate Shavuot at all as the day of the giving of the Torah? Even according to the opinion that the Torah was given on the sixth of Sivan, since that giving was subsequently rescinded and nullified, the Torah was not actually received until Yom Kippur.

בן מלך • ספירת העומר והג השבועות

קבו

נעוצה בייחודו וסגולתו של אותו היום, המתאים מצד מהותו לאותו הענין שנעשה בו. כגון כאשר הדגישה תורה את יום יציאת מצרים בחמשה עשר לחודש — “בעצם היום הזה הוציא ה' את בני ישראל מארץ מצרים” — הרי זה משום שיום החמשה עשר, בשל היותו היום האמצעי של חודש האביב, הוא הזמן המתאים ביותר לצאת ישראל ממצרים, וכל כיוצא בזה, כאשר יבואר בהרחבה במקרא.”

ובזה שונה היה זמן מתן תורה, שלא נועד לו יום מסויים, אלא חודש מיוחד נבחר כמתאים לו, והוא החודש השלישי — שעניינו תקופה שלישית של היותנו עם ה', שכן נעבור פרק זמן חשוב זה, כבר נמצאו ישראל ראויים לקבלת התורה. וכיון שהזמן הנועד לא הוגדר ליום מסויים אלא לכלל החודש, לפיכך — “ביום הזה באו מדבר סיני”, ופירש רש"י “ביום הזה - בראש חודש”, שכיון שהגיע ‘החודש’ שהוא הסיבה למאורע — לא היתה סיבה להתמהמה, אלא מיד עם תחילתו של החודש החלו ההכנות למתן תורה, שלהם עצמם נדרשו כמה ימים, כדאיתא ברש"י, שביום המחרת לבואם עלה משה אל האלקים ובשלישי ירד, ברביעי חזר ועלה להגיד את דברי העם, ואחריהם נדרשו שלשה ימי התקדשות והגבלה (ולמ"ד בשבעה ניתנה תורה, אף הוסיף משה יום אחד מדעתו, כאשר דרשו חז"ל). עד שהושלמו והוכשרו התנאים למעמד ניתנת התורה.

3a 148 THE CALL OF SINAI R. Bernstein

UNUSUAL OVENS AND HEATED DEBATES

In answer to the above questions, the *Beis Halevi* refers us to a famous episode, recounted in the Gemara, about a dispute which took place between the Sages of the Mishnah concerning an oven known as “*Tanur shel Achnai*.”⁴

The background to this case is in the halachos of *tumah* and *taharah* (ritual purity), whereby if a vessel is made of clay, it is susceptible to receive *tumah*; while if it is made of dirt, it is not.

However, what if an oven is made of alternate layers of clay and dirt? Does it contract *tumah*? This question was the subject of a fierce debate between Rabbi Eliezer, who maintains that it does not contract *tumah*, and the Sages, who say that it does. The Gemara proceeds to relate:

On that day Rabbi Eliezer advanced all the arguments in the world, but they [the Sages] did not accept them from him. He said to them, “If the halachah is in accordance with me, let the carob tree prove it.” The carob tree was uprooted one hundred cubits from its place; and some say four hundred. They said to him, “One cannot bring a proof from a carob tree.”

3b He then said to them, “If the halachah is like me, let them prove it from Heaven.” A heavenly voice (*bas kol*) issued forth and said, “Why do you take issue with Rabbi Eliezer, whom the halachah follows in all places?”

* Rabbi Yehoshua stood up on his feet and said, “*Lo ba'shamayim hi* — It [the Torah] is not in Heaven!”⁵

3c

What is the meaning of, “It is not in Heaven”? Rabbi Yirmiyah said, “For the Torah has already been given from Sinai. We do not pay any attention to a *bas kol*, for You [God] have already written in the Torah at Mount Sinai, ‘The matter shall be inclined toward the majority.’”⁶

4

These three words, “*lo ba'shamayim hi*,” uttered by Rabbi Yehoshua, encapsulate the halachah's attitude toward heavenly intervention in matters of halachah. The arena of halachic discussion is solely in the *beis din*, and the tools for deciding the halachah are those that were handed down to the judges along with the Torah at Sinai.

The *Rambam*, in his Introduction to his *Commentary to the Mishnah*, articulates this principle in the following way:

And know that prophecy influences neither the explanations of the Torah nor the deriving of the details of its commandments through the principles of exegetical derivation. Rather, the way Yehoshua and Pinchas conducted their investigation and reasoning is the same way Ravina and Rav Ashi performed theirs... God has not allowed us to learn from prophets; rather, only from Chachamim, men of reasoning and knowledge. The Torah does not say, “You shall come to the prophet who will be in those days,” rather, “You shall come to the Kohen and to the judge.”⁷

The *Chasam Sofer* explains that according to this approach, the principle of "*Lo ba'shamayim hi*" exists as a means to protect the halachah.⁹ If a heavenly voice were admissible as a basis for a halachic ruling, it could lead to a breakdown of effective halachic adjudication, for any person could simply say that his ruling is based on a heavenly voice, thereby placing it beyond any potential investigation or refutation. Therefore, the Torah demands that halachic rulings must be based solely on evidence and arguments that can be demonstrated and authenticated.¹⁰

6

CROWNING ACHIEVEMENTS

In the introduction to the first volume of his responsa, *Igros Moshe*, Rav Moshe Feinstein addresses the issue of "*Lo ba'shamayim hi*" as it applies throughout the generations. It is only natural, he writes, for a Torah scholar to be apprehensive that he may err in any given ruling, especially since it is understood that each subsequent generation is of lesser stature than the ones that preceded it. However, it is incorrect for him to decline to rule based on that concern. The Torah has been given for all generations, which means that, by definition, there must exist a criterion whereby the Torah scholars of each generation are qualified to rule. Therefore, after having mastered the relevant sources, and accompanied by fear of Heaven, the scholar should engage himself in the question and issue the ruling that he feels is correct. And while it is possible that his ruling is in error, the Torah is "not in Heaven" and he has acted properly in delivering the answer which he believes to be correct.

With this in mind, Rav Moshe refers to the Gemara in *Maseches Menachos* which relates that when Moshe ascended on high to receive the Torah, he found Hashem attaching "crowns" to the letters, referring to the vertical lines attached to the top of certain letters. When Moshe inquired as to the purpose of these crowns, Hashem responded that in the future, Rabbi Akiva would expound halachos from them.¹¹

Why are the lines above the letters called "crowns"?

Rav Moshe explains that part of the process of Hashem giving the Torah to the Jewish People is that He also grants them the authority to derive halachic rulings based on their understanding of the words written therein. As such, the "crown," which represents that authority, has passed to the words and letters themselves, for it is the Sages' understanding of those words and letters which will henceforth determine the halachah!

We can now appreciate that the full meaning of the term "the giving of the Torah" encompasses not only transmitting the mitzvos of the Torah for the Jewish People to perform, but it also includes transferring the authority to rule in halachic matters to the domain of the Earthly Court of Law.

In this regard, it is worthwhile noting when this transfer of authority first received expression. The answer, says the *Beis Halevi*, lies in the extra day of preparation added by Moshe Rabbeinu. Hashem told Moshe, on the fourth of Sivan, to prepare "today and tomorrow," and that He will appear to the people on the "third day" to give them the Torah. Left as is, these words indicate that the people should prepare on the fourth and fifth of Sivan with a view to receiving it on the sixth. However, Moshe viewed these words through the rules of halachic exposition and concluded that there should be a third day of preparation and that the Torah should not be given until the seventh of Sivan. And indeed, Hashem concurred with Moshe's verdict and did not appear to the people on the sixth of Sivan, but waited until the seventh. This was the first time the idea that the Torah is no longer "in Heaven" expressed itself, representing the fact that the Torah had indeed been "given"—in the full sense of the word!

With this idea in mind, says the *Beis Halevi*, not only can we answer the question raised by the *Magen Avraham*, mentioned above, but the answer is actually contained within the question. The *Magen Avraham*

asked: How can we say that the sixth of Sivan is "the time of the giving of the Torah"? With Moshe having added a day of preparation, nothing happened on the sixth, for the Torah wasn't actually given until the seventh!

To this, the *Beis Halevi* replies: It is true that in the end, nothing happened on the sixth—and that is precisely why we refer to it as "the time of the giving of the Torah"! The very fact that Hashem delayed His appearance to the people, based on Moshe's exposition, is the fullest expression of the concept of "the giving of the Torah"!

וראיתי בהקדמה לספר "כלי חמדה" שכתב בזה ירוץ נפלא, והנה מבורר בגמרא שבת (פח,א) דמשה רבינו הוסיף יום אחד מדעתו, והיינו, שהיו צריכים להיות שני ימי פרישה, יום רביעי ד' בסיון ויום חמישי ה' בסיון, ומשה רבינו הוסיף יום אחד יצתו, את יום ששי שהוא הששי בסיון, והקב"ה הסכים לדעתו. ובגמרא שם איתא לכו"ע ניתנה תורה בשבת, והוא בו' בסיון.

נמצא לפי"ז דעיקר השמחה שאנו עושין בששי בסיון הוא על שניתן הכוח ביד שיה רבינו וביד חכמי התורה להוסיף ולתקן ואף לקבוע את יום החג, והוא כזה יום שנתן הקב"ה ביד חכמי התורה שבכל דור ודור, ועל זה אנו שמחים בחג שבועות דוקא בששי בסיון, החג שקבעו משה רבינו ע"ה ביום זה.

וכן הבאנו בכמה מקומות מ"ש"כ בעל הלשם שבו ואחלמה על מה שאנו אומרים ילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה — דיינו. ולכאורה נשאלת נאלה, וכי איזה דיינו הוא זה כאשר נהיה בלא תורה, והרי בלי תורה אין אלו חיים ל, ולא יהיה זה עם ישראל. והוא ביאר שוראי לא היתה הכוונה שלא תהא תורה ל, אלא תהיה תורה אך לא נתן לנו, לא היה נתן לנו את התורה, והיינו לחכמי יור לקבוע את הליכות החיים של עם בני ישראל. ועכשיו שנתן לנו את התורה, כמי וגדולי התורה הם הקובעים בשאלות הרות גודל הנוגעות לכלל ישראל — א על אחת כמה וכמה שאנו צריכים להלל ולהודות להשי"ת.

Rabbi Pinchas Friedman

Parshas Bamidbar & Shavuos 5781

Translation by Dr. Baruch Fox

The Kedushas Levi acknowledges that Moshe Rabeinu added a day of his own accord and that, in fact, the Torah was given on

the 51st day, the 7th of Sivan. Nevertheless, Hashem's directive: "Let them be ready for the third day, for on the third day, Hashem shall descend before the eyes of all the people on Har Sinai"—is in effect forevermore. In other words, HKB"H planned to give Yisrael the Torah on the 50th day; also, Yisrael were prepared to receive the Torah on that day; they had been cleansed of all previous corruption and contamination. Therefore, the brilliant light of Matan Torah is revealed on this day annually, for all eternity. Hence, the appellation "**Zman Matan Toraseinu**"—the Time of the Giving of Our Torah—justifiably applies to Chag HaShavuos.

Notwithstanding, the explanation of the Kedushas Levi requires further elaboration. Albeit, HKB"H intended to give Yisrael the Torah on the 6th of Sivan, and Yisrael were ready and worthy of receiving the Torah on that day; in reality, however, Moshe added a day of his own accord, and HKB"H acquiesced. Thus, Yisrael received the Torah on the 7th of Sivan and not on the 6th. So, why did HKB"H see fit to reveal the incredible light of Matan Torah annually specifically on the 6th of Sivan—the day He originally designated for giving Yisrael the Torah?

Everything Is Complete and Perfect in the World Called "Kol Yisrael"

As a loyal servant in the presence of his master, I will attempt to clarify the words of the great tzaddik, the Kedushas Levi. We will refer to a fundamental principle we learn from the teachings of the holy Maggid of Kozhnitz, zy" a, in Avodas Yisrael (Ha'azinu). His sacred words address the following passuk (Devarim 32, 1): **הֲאִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי יְיָ**. Here is his interpretation:

"Hearken, O heavens, and I will speak; and may the earth hear the words of my mouth." When a tzaddik wishes to return the people of his generation to good standing and is constantly speaking words of "mussar" to them; yet, his words fail to penetrate their hearts, because their hearts are made of stone, due their numerous transgressions; and they have become attached to the klipah, chas v'shalom, G-d help us; it is advisable that he speak "mussar" to the root of their neshamos, where the klipah has no hold. This is the meaning of **"Hearken, O heavens, and I will speak"**—that is, to the root of the

neshamos, which are called "heavens"; as a result, **"the earth will hear the words of my mouth"**—referring to man's material being.

Let us elaborate. Our sacred sefarim teach us that the root of man's neshamah does not descend to earth; it remains up in the heavens. Only a tiny portion of the neshamah's light descends to enter man's physical body and being. It is only when man successfully sanctifies the tiny portion of his neshamah residing with his body—via Torah-study and the service of Hashem—that the two parts of the neshamah reconnect. At that point, the root of the neshamah above illuminates the tiny portion below with a brilliant, intense light. This enables man to overcome his yetzer and attain even higher levels of Torah knowledge and service of Hashem.

This explains the insight of the Avodas Yisrael very nicely. As we have learned, the heavenly root of every Jewish neshamah is totally unaffected by the sins committed below. Therefore, when a tzaddik is unable to admonish the earthly portion of the neshamah due to the enormity of the damage and imperviousness of the heart resulting from the sins, iniquities and transgressions: **It is advisable that he speak "mussar" to the root of their neshamos, where the klipah has no hold.**

In other words, the tzaddik must address the root of that person's neshamah up above that has been totally unaffected by that person's sins. It will then influence and illuminate the small branch of the neshamah below clothed in a physical body. This is precisely what Moshe Rabeinu—who possessed this power—was doing with his pronouncement: **"הֲאִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְרָה"**. He was instructing the untainted part of the neshamah in the heavens to listen and heed what he was about to say. As a consequence: **"וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי יְיָ"**—the part of the neshamah down on earth also heard and obeyed his words.

12a

That being the case, a person might say to himself: Why should I exert myself to sanctify the earthbound portion of my neshamah within my body? After all, the root of my neshamah in the heavens remains holy, untainted and intact. Therefore, HKB"H replies: **"They are the stem of My plantings, My handiwork, in which to take pride."** The reason the root

12-b-

of the neshamah is intact is because I created it pure and unblemished; it is beyond man's reach and he has no part of it. Instead, it is man's obligation to strive to rectify and sanctify the part of the neshamah below on earth that has been entrusted to him.

With this premise, we can begin to appreciate the words of the Avodas Yisrael. As we have learned, the root and majority of every Jew's neshamah in the heavens remains unblemished by his sins. Hence, when the tzaddik sees that his admonitions are falling on deaf ears—that they are unable to influence the earthbound portion of a person's neshamah—due to the imperviousness of their hearts caused by their extensive sins and iniquities: **It is advisable that he speak "mussar" to the root of their neshamah, where the klipah has no hold.**

In other words, a tzaddik possesses the power to speak words of rebuke to the untainted root of a person's neshamah. (As a result, the root of the neshamah is able to influence its offshoot that is clothed by a human body down on earth. Moshe Rabeinu, the foremost navi, possessed this unique ability. In this capacity, he addressed the heavens: **"הֲאִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְרָה"**—**hearken, O heavens, and I will speak**—he was commanding the unblemished part of the neshamah in the heavens to listen and heed his words of rebuke; so that: **"וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי יְיָ"**—the vulnerable part of the neshamah down on earth would also hear and respond to his words of rebuke.

13

Hashem Descended into the Universe of "Kol Yisrael"

Following this line of reasoning, we will now elaborate on the words of the Kedushas Levi. Recall that he asserts that the reality that HKB"H intended to give Yisrael the Torah on the third day of preparation endures forever. In fact, HKB"H kept His word and gave Yisrael the Torah on the third day. However, He did not give it to the branches of the neshamos attached to physical bodies down below on earth; He only gave it to the roots of the neshamos of Yisrael in the heavens above. For, had the roots of the neshamos not received the Torah first, their branches below on earth would not have been able and worthy to receive the Torah.

This explains HKB"H's statement magnificently: **"Let them be ready for the third day, for on the third day, Hashem shall descend before the eyes of all the people on Har Sinai."** Here HKB"H specifies that He will descend **"before the entire nation"**—implying that it will be in the presence of the root neshamos in the universe called **"Kol Yisrael."** As we learned from the Noam Elimelech, in that world, all the neshamos are united. For this reason, the voice of Hashem was not actually heard down on earth on that day, because on that day, the Torah was only given to the root neshamos of Yisrael in the heavens.

Moshe Rabeinu, however, wisely understood that it is imperative to also give the Torah directly to the offshoots of the neshamos of Yisrael down on earth. Therefore, of his own accord, he added a day of preparation. Thus, HKB"H actually gave the Torah to the branches of the neshamos of the people of Yisrael on the following day with the full fanfare of thunder and lightning. It turns out, therefore, that the two days of Matan Torah are intimately related. Initially, HKB"H gave

the Torah on the 6th of Sivan, the third day of preparation, "before the eyes of all the people"—to the root neshamos of Yisrael above. After the additional day added by Moshe, on the 7th of Sivan, HKB"H gave the Torah to the branches of the neshamos of Yisrael below. This is the implication of the passuk (Shemos 19, 20): "וירד ה' על הר סיני"—Hashem descended upon Har Sinai.

We now have cause to rejoice. We have successfully shed some light on the profound words of the Kedushas Levi. HKB"H established the festival of Shavuos—"Zman Matan Toraseinu"—on the 50th day of Sefiras HaOmer, the 6th of Sivan, the third day of preparation. For, on that day, he gave the root neshamos of Yisrael the Torah—even though He did not actually give the Torah to Yisrael down on earth until the next day, the 7th of Sivan. This explains why we call Chag HaShavuos "Zman Matan Toraseinu." For, our main cause for celebration and joy is that the roots of our neshamos were privileged to receive the Torah in the heavens above.

Let us add a precious point related to a passuk in parshas Vaeschanan (Devarim 5, 19): "את הדברים האלה דיבר ה' אל כל קהלכם ביהר מותוך האש הענן והערפל קול גדול ולא יסף"—these words Hashem spoke to your entire congregation on the mountain, from the midst of the fire, the cloud and the fog—a powerful voice that was never-ending. Rashi interprets the end of this passuk as the Targum does: "קול רב ולא מסק"—a powerful voice that never ceases. Rashi concludes: "כי קולו חזק וקיים"—for, His voice is strong and lasts forever. The words of HKB"H are eternal, constant and do not stop even for a second. But what is the purpose of this magnificent voice if we cannot hear it down below? Based on our current discussion, the answer is simple. This inspirational voice of Matan Torah was heard by the root neshamos of Yisrael on the third day of preparation. It is constant and is never interrupted, because HKB"H continues to give the Torah to the root neshamos of Yisrael constantly.

In this manner, we can better appreciate the explanation of the Turei Zahav (O.C. 47, 5) concerning the formula of the berachah recited before studying Torah: "נותן התורה". These words are formulated in the present tense—as opposed to "נתן התורה", in the past tense. He writes that this indicates that the Almighty gives us His Torah constantly, every day. Therefore, when we study it, He presents us with new insights and interpretations continually. In keeping with this discussion, HKB"H gives us the Torah continually via the roots of our neshamos above. It descends from there to influence and imbue the branches of our neshamos below on earth.

So, on every Chag HaShavuos, on which the Torah was given to Yisrael, the events of Matan Torah are repeated. As we learn from our sacred sefarim, on every festival and holiday, the miracle that occurred back then occurs again now. Now, on the original Chag HaShavuos, on the 6th of Sivan, HKB"H did not give the Torah to Yisrael down below; He only gave it to their neshamos above. The same thing transpires on every Chag HaShavuos. Even though we do not actually see or hear Matan Torah, nevertheless HKB"H gives the Torah to the roots of our neshamos above. Hence, we call it "Zman Matan Toraseinu."

❖ He Has Chosen Us

On the night before we received the Torah, we slept soundly, and the entire nation needed to be awakened by the Ribbono Shel Olam (Shir HaShirim Rabbah 1:56). To rectify this, the minhag Yisrael is to stay awake learning Torah on Shavuos night, depriving ourselves of sleep to immerse ourselves in learning Torah (Magen Avraham 494).

How are we to understand this Midrash? How could six hundred thousand people, a nation which included Nevi'im and tzadikim, sleep restfully on the night before the greatest moments of their lives, the greatest moments in history?

The Arugas HaBosem explained that it was no accident. There would be times, the Ribbono Shel Olam foresaw, in which it would be difficult for Yidden to learn Torah, when the hassles of galus, the pressures of feeding their families, the challenges of being surrounded by host nations, would make it hard.

One might think that the obligation to learn Torah is relevant when one feels tranquil and calm, experiencing gadlus hamochim, an expanded state of mind.

No, said the Ribbono Shel Olam, it is not so. The Torah that I am giving you calls for a relationship, and you must be devoted to it both when life is peaceful and serene and when there is turmoil, when it is easy and pleasant and when it is difficult as well.

Hashem caused them to sleep deeply, and He awakened them just in time. They were forced to hurry to receive it, even without the opportunity to get themselves "in the mood." This was to give us that ability throughout the generations ahead, the understanding that Kabbalas HaTorah doesn't depend on a person's intellectual or emotional state, because it is connected to their essence.

That's what a kabbalah means, true acceptance. Regardless of how we feel, regardless of what is going on around us, and regardless of the fact that we might have failed in the past, now we have to accept the Torah.

Perhaps this is another reason for the minhag of eating dairy products, ma'achalei chalav, on Shavuos. Milk is unique among liquids in that when it spoils, it is not necessarily unusable, but

the opposite — it can be used for cottage cheese or for sour cream, or to enhance other foods.

After Kabbalas HaTorah, there is no such concept as a Yid who is "spoiled," no longer worthy or deserving of this gift. A person might stumble, or even fall, but with the decision to change, he can recreate himself into something wonderful.

R. Left

613 Mitzvos — Solely for Our Benefit

When your son will ask you in the future, "What are the testimonies and statues and judgments that Hashem our G-d has commanded you?" you should tell your son, "We were slaves to Pharaoh in Mitzrayim, and G-d took us out of Mitzrayim with a strong hand...and G-d commanded us to do all these statutes

for our good all the days and to give us life as this day" (Devarim 6:20-24).

The Ibn Ezra says that the son is not questioning what the mitzvos are. He questions why we were given this yoke of 613 mitzvos in contrast to all the other peoples, who suffice with seven easy commandments. The answer is that if G-d benefited us with redemption from Egypt, we should trust that the reason He gave us the mitzvos is for our good, and not for His benefit. That benefit, although predominantly in the World to Come, also gives us life in This World.

This echoes the words of Rabbi Chananya ben Akashyah: Hakadosh Baruch Hu wanted to refine the Jewish people and give them merit, and therefore He gave us an abundance of Torah and mitzvos (Makkos 23b).

Perhaps it is for this reason that Hashem introduced Himself in the beginning of the *Aseres Hadibros* as *the G-d Who took us out of Egypt* and not *the G-d Who created Heaven and earth*. Just like the redemption from Egypt was totally and obviously for our benefit, so, too, the mitzvos, whose totality is represented by the *Aseres Hadibros*, are solely for our good and not for G-d's sake.

This concept does not contradict the Sages' statement that the mitzvos were not given to us to enjoy, but rather as a yoke around our neck (*Rosh Hashanah* 28a, and Rashi there). True, the mitzvah itself may be a yoke — its observance may not be considered an immediate pleasure or enjoyment — but ultimately the purpose of that yoke is totally for our benefit and good.

Perhaps this is the intent of the Haggadah when it explains that this question represents the wise son. The answer we give him, which the Haggadah relates, is that we don't eat after the

Korban Pesach so that the taste of the *Korban Pesach* remains in our mouths. The intent is that the benefit deriving from a mitzvah such as the *Korban Pesach* is that which will remain with us in the final analysis, and so it leaves a palatable and enjoyable taste in our mouths.

20

In this light, we can understand the words of our Sages (*Yerushalmi Peah* 1:1) concerning the deeds whose fruits a

person benefits from in This World while the principal reward remains for the Next World. These deeds are basically between man and man — visiting the sick, comforting mourners, etc. What then is the meaning of the conclusions — *and the study of Torah is equal to all of them?* How does Torah study fit with the other kindnesses? Rav Aharon Kotler *zt"l* explains that the greatest gift to the world is the study of Torah because the Torah itself enables all of existence to exist. Thus, the greatest blessed is Torah study.

In this vein, our Sages tell us that the Torah was given after three days of preparation (*Shabbos* 87a). Just as the trees and vegetation were created on the third day of Creation, and they satisfy the necessities of life, similarly the Torah is a tree of life, satisfying the spiritual necessities of life. This is what our Sages intimate when they tell us that *toiv*, good, applies exclusively to the Torah (*Avos* 6:3). The Torah is all good — everything in it is totally for our benefit.

With this idea we can explain the verse: *And now, Yisrael, what does Hashem, your G-d, ask from you? Only to fear Hashem, your G-d, to walk in all His ways and to love Him, to serve Him with all your heart and all your soul, to observe the mitzvos of Hashem and His statutes that I command you today for your good* (*Devarim* 10:12-13). At first glance, the verse seems to begin by implying that G-d does not ask much from us, yet it follows with an extensive, exhausting list of things that He in fact demands.

The key, explains the Ramban, is the last two words, *l'tov lach* — “for your good.” In fact, G-d asks nothing from us. All that He demands of us is for our own good. He is giving to us, not asking anything from us.

The Nations' Mistake

This was the mistake of the nations of the world, who, when offered the Torah, asked what it contained. G-d informed the children of Eisav that it contained the prohibition of murder (*Yalkut Shimoni* 951). They questioned why this did not conflict with the blessing they received from Yitzchak Avinu, that they should *live by the sword* (*Bereishis* 27:40). Hashem leaves them and goes on to the next nation.

Why didn't Hashem answer their question and explain to them that there was no conflict? Why didn't He tell them that living by the sword is not murder, but rather that they would be mercenaries in time of war? Why did He just leave them abruptly and go on to the next nation?

Perhaps the answer lies in the response of the nation to G-d's offer. When one asks someone to do him a favor, he must respond by first asking what it is before committing himself to comply. When one offers someone a present, the recipient doesn't need to ask what it is; he receives it graciously and later discovers what it is. From the nations' perspective, G-d was asking them for something, and so they asked what it was. This disqualified them from receiving the Torah. Only the Jewish people understood that G-d was offering them a benefit; He was giving them a present. They responded correctly, *Na'aseh v'nishma* — “We will do and hear.” Give it to us, they said, and later we will find out what it entails.

In this vein, the Dubner Maggid relates a parable on the verse, *You have not called on Me, Yaakov, for you have wearied yourself with Me, Yisrael* (*Yesheayahu* 43:22).

A man asked his neighbor to bring home his luggage from the train station. When he heard his neighbor huffing and puffing and with great effort ascending the stairs to his home, he called out from behind the door, “You have brought me the wrong suitcase. Please return and get my luggage.” The neighbor was mystified. How could the man know that he had brought the wrong suitcase? He called to him from behind the closed door and said that he couldn't possibly see the luggage he had brought. The man responded that he had only a small attaché case; if the neighbor was huffing and puffing and putting such effort into carrying the luggage, it must not be his.

Hashem tells us that if the mitzvos are a burden and toil, they must not be His, because His mitzvos are relatively easy to keep because they are for our ultimate good.

According to the Ohr Hachaim, this is the meaning of Bilaam's prophecy, *וְלֹא רָאָה עֵינַי בְּיִשְׂרָאֵל* — *G-d does not see the effort and bother among the Jewish people* (*Bamidbar* 23:21). He does not sense that we consider the Torah and mitzvos a burden and a bother, but an opportunity. It is like a treasure map that instructs one to travel far and dig deep to find a treasure. Although following the map demands effort and expense, the ultimate treasure makes the map an opportunity and benefit, not a liability.

Perhaps the angels knew that the Torah was not applicable to them, but they wanted the Jewish people to know, through Moshe Rabbeinu, that if it had applied to them, they would have desired it. They viewed it as a benefit; they did not breathe a sigh of relief that it was not being given to them. They wanted it. The Midrash echoes this idea: *Do not think that I am giving the Torah to you as a liability, for even the angels desired it* (*Devarim Rabbah* 8:2).

A Wedding Needs Its Bride

Rabbi Eliezer holds (*Pesachim* 68b) that one can either celebrate a Yom Tov on a physical level, fulfilling the verse that a Yom Tov is a day of *lachem* — “for you” (*Bamidbar* 29:35), or, it can be celebrated in a totally spiritual manner, fulfilling the *laHashem* — “a day for Hashem” (*Devarim* 16:8). Rabbi Yehoshua holds that one must divide the day between these two pursuits. However, everyone agrees that Shavuos, the day the Torah was given, must be celebrated both on a

physical and spiritual level. This emphasizes that the Torah is a very concrete benefit on all levels — material and spiritual. This is one of the sources for the custom of bringing flowers and greenery into the home and shul on Shavuos. Rav Yaakov Emden *zt”l* attributes this to the mitzvah of *simchas Yom Tov*, enjoying the Yom Tov enhanced by aromatic plants. But if this is the reason, why don't we practice this custom on all Yamim Tovim? Perhaps the obligation to enjoy Shavuos physically is more intense than all the other Yamim Tovim, so we add to it the pleasures of sight and smell to emphasize that Torah benefits all aspects of man's existence.

The other customs of Shavuos also reflect the idea that Torah is a benefit. We read *Megillas Rus*, which relates how Rus accepted the Torah voluntarily, recognizing the great opportunity it provided. We eat milk products because milk is the food that nurtures life at its inception, representing the fact that Torah is the foundation of life. We stay up all night on Shavuos eve, in anxious anticipation of the great occasion that will occur in the morning, to show how precious the Torah is to us. We recite *Akdamos* before reading the Torah, which describes how we resist the temptations of the nations who want us to abandon the Torah, who entice us with promises of the physical and material benefits of assimilation. We respond to them that all temptations are naught compared to the beauty and benefit of the Torah.

25 This lesson that the Torah was given to us for our benefit was already evident on the sixth day of Sivan. *Tosafos* explains (*Avodah Zarah* 3a) that according to all opinions the Torah was ordained to be given on the sixth day of Sivan. However, according to Rabbi Yosi, Moshe pushed it off one day. Some explain that Moshe used his power to expound the Torah to

delay the giving by one day, because Bnei Yisrael were not fully prepared on the sixth day.

Imagine: the wedding is set for a certain date. The hall, caterer, band, photographer, flowers, all have been reserved for that date. The day before the wedding a cousin calls and says he will not be able to arrive on time — can the wedding be delayed a day or two? Obviously, this would be impossible. However, if the bride were to call and say that it is impossible for her to arrive on the set date, and she asks for the wedding to be delayed a day or two, she will certainly be accommodated; the wedding will not proceed without her.

If the Torah were a liability, it should have been given on the set date whether we were ready or not. But since the Torah is a present specifically for our benefit, the entire timetable of Creation was changed to accommodate us because we were not ready. By postponing the giving of the Torah on the sixth of Sivan, G-d revealed that the main intent of giving the Torah was for our benefit.

* Hence, it is *zman Mattan Toraseinu* — not the day we received the Torah, but rather the day it was evident that the Torah is a *matanah*, a gift. This lesson was not abrogated when the *Luchos* were broken; it was actually strengthened and intensified. The *Luchos* were broken because the Jewish people served the Golden Calf — this only makes sense if the Torah was a present that Moshe Rabbeinu denied the Jewish people when they sinned. But if the Torah was a liability, it would be totally illogical to remove a liability to punish a sin.

➔ Thus, we celebrate the sixth of Sivan as *zman Mattan Toraseinu* — the time when the nature of the Torah as a benefit was demonstrated to us in a most poignant manner.

המצוה	דברים כט נצבים	התורה
--------------	-----------------------	--------------

עפי' הפשט קאי על פסוק דלעיל והוה כאלו אמר בסוף פסוק הוה אנכי כורת את הברית וגוי, ומוכן שלא יתכן כריתת ברית עם אשר איננו פה. לכן בהכרח שאשר איננו פה המה שיש או מיוצאי חלציהם של אלו אשר ישנו פה ועמהם כרת הברית. והמה קבלו גם על זרעם ועל כל הנלוים, עדיה (אסתר ט כז) קימו וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם ועל כל הנלוים עליהם. ומה שאמר ולא אתכם לבדכם וגוי דמשמע שגם עם אחרים הוא כורת את הברית, מי לא אתכם לבדכם בשביל עצמכם, רק אתכם גם בעד אשר איננו פה שהם דורות הבאים. והמפרשים האריכו בהגנת הדבר איככה יוכלו האבות לקבל חוב על זרעם, הלא עיקר האדם הוא הנפש ואין שום התקשרות בין נפש האב עם נפשות יוצאי חלציו, לכן הוכרחנו להאריך מעט להסביר קבלת התורה שקבלו האבות גם בעד דורות הבאים עפי' כמה טעמים: א) מעקרי אמונתנו שהנפש והמה הנשמות חיים וקיימים בגנוי מרומים קודם שיבואו לגוף האדם, וגם אחרי מות האדם ישארו לנצח אם לא עשו בהיותם בגוף דבר שעדי תכרת מארץ החיים, וכל הנשמות העתידות להיות בגופי בניו היו במעמד ברית הר חורב ובברית ערבות מואב, וקבלו להיות שומרים התורה, ואף שאין הנשמה יכולה לקיים התורה מבלעדי הגוף אבל הלא אבות הגופים שהיו אז קבלו והתחייבו עליהם, וידוע שאף גם בעץ השדה ובזרע האדמה יש בכחו כל מה שיצמח ויתגדל מהם עד סוף כל העולם. ומכ"ש שיש בכח האדם על תולדותיו העתידיים לצאת ממנו, והאבות יכלו לקבל חיוב על הכח הזה העצור בהם, מפני שכל טענת האומרים שלא יוכל לקבל על דורות הבאים הוא מפני שאין התקשרות לנפש האב עם נפשות יוצאי חלציו, ואין לו שייכות רק בהגופים, ואחרי שהנפשות קבלו עליהם לקיים, לזה יצורף גם קבלת האבות על הגופים, שיש לו שייכות בהם ע"י כחות הנעצרים בהם עד סוף כל הדורות. ב) החקירה אם יכולים לקבל גם לבניהם אחריהם הוא רק על דבר שהוא חוב להם, אבל על דבר שהוא לו לזכות

28 ודובה בודאי יכולים לקבל עליהם ולזכותם, ולכן יכלו לקבל על הדורות הבאים לקיים כל התורה מפני שהתורה היא רק ליישר את המדות ולהדריך בדרך ישרה שלא ישתקע בתאות הגשמיות, ושיבא להשלים תכלית כונת מה שבא ה' את האדם כמ"ש (סימן ל טו) ראה נתתי לפניך את החיים ואת הטוב (כ) ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך, ונאמר (סימן ו כד) ויצונו ה' לעשות את כל החקים האלה לטוב לנו כל הימים וכמ"ש (שם כה) וצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל החקים האלה והרבה מקראות כאלה, האם יש לספק שהאבות עליהם לחוש לטובת הבנים להביאם לחיי הנפש והגוף. ג) כי השי"ת בורא כל המציאות וממציא כל הנפשות ובידו נפש כל חי ואם יסלק השגחתו רגע אחד תהיה כל הבריאה אפס ואין, אם הוא יצוה דבר, היתכן שיוצרך לזה הסכמת המצוה? כמ"ש (יחזקאל כ לג) חי אני נאם ה' אם לא ביד חזקה גוי אמלוך עליכם, ואולם ענין הברית וקבלת ישראל התורה לא מפני שהיו יכולים לעכב אלא מפני שחפץ ה' לזכותם שיהיה דברו חזק וקיים להם, לכן השתדל שהם בעצמם יתחייבו וישתעבדו לעשותם, ויקבעו הדברים בלבם בקבלה חזקה ואמתית, ממילא עי"ז יהיו

מצב זה, הוא כפיית הר כגיגית

מצב זה כשלעצמו, זהו כפיית הר כגיגית. שהרי אין הכרח גדול מזה, אין מחויב גדול מכך ואין מצווה גדול יותר. זה נחשב להיות מצווים! אין זה 'לוקסוס' אלא זהו עצם קיומינו והווייתנו; אם אין אנו מקבלים את התורה - אין אנחנו כלום, אפס. זהו "השמר לך ושמור נפשך מאד", "שמור נפשך מאד" - היינו, תשמור את הנפש של התורה שלך. 'נפשך' זה התורה, כי היא - התורה היא זו העושה אותך בן אדם, היא עושה אותך ישראל. ואם לא, פה תהיה הקבורה שלכם, אין לכם קיום, קיומכם בלא תורה זו אשליה.

גריס באורייתא תדירא ולא מהזיק טיבותא לנפשיה"

זה הביאור בדברי הגמ' (סנהדרין פ"ח ב'): "שלחו מתם איזהו בן העולם הבא [כשהגמרא מבררת מי הוא בן העולם הבא, הכוונה היא, מיהו ישראל; הכיצד נוכל להגדיר ישראל? מה הן סימניו?] וכו' גריס באורייתא תדירא ולא מהזיק טיבותא לנפשיה". שהרי איננו עושה טובות למישהו בכך שלומד הוא תורה, זה הוא המינימום הקיומי שלו. וכדברי המשנה באבות (פ"ב מ"ח): "אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך כי לכן נוצרת". היינו, זה אתה, וזו היא המציאות שלך, האם רוצה הינך לבטל את כח הקיום שלך? וכי מגיע לך פרס על כך שרצונך להיות קיים? זה הוא הסימן של כלל ישראל, שאינם מחזיקים טובה לעצמם. משום שקומתו השניה תלויה בקומתו הראשונה, ואם יאבד הוא את הקומה של התורה יאבד הוא את הקומה של ה'בן אדם'. לכן "ישראל כשהם יורדים, יורדים מכל אומות העולם", ואם הם מאבדים את התורה נחשבים שוטים.

כמובן, אף בדבר זה קיימים דרגות ומדרגות שונות של חיובים; כל אחד כפי הבנתו וכפי גילו, לפי מעלתו ולפי מדרגתו. אבל כל אחד ואחד כפי מה שהוא - חייב שתהיה לו את ההבנה ואת התובנה הזו, מה נחשב לקבל תורה. לאומות העולם אין קומה של תורה, הם כלל אינם שייכים לזה, הם אינם יכולים להיות מצווים ומוכרחים. אומות העולם הם 'עם הדומה לחמור', בוועטים הם - "ננתקה את מוסרותינו ונשליכה ממנו עבותימו". הרי הם כבהמות משיכלות עם קומת 'מדבר'. ואלא שאצלם זוהי התכלית, ואילו אצלנו, אצל ישראל, זוהי התשתית לצורך הקומה האמתית, שהיא קומת התורה.

זה הוא המבט האמתי והנכון להבין את עומק עניין מעמד הר סיני. זה הוא ביאור "גדול המצווה ועושה", הרי הוא בעל חוב ואין מציאות בעולם שיוכל הוא שלא לעשות זאת. מי שאינו מצווה, ייתכן שלפעמים - בכל מיני מצבים קשים - לא יעשה, שהרי אינו מצווה, למרות שעושה הוא מאהבה.

בחג השבועות, בזמן קריאת התורה של עשרת הדברות, בו בזמן שהשמים פתוחים ונמצאים אנו במצב של קרבת אלוקים, עבודתנו בזמן זה היא עבודה שבלב להבין את התחושה הזו כי ללא תורה אין אנחנו כלום. וכדברי רש"י, "תחשבו שוטים". להביא את עצמנו לכדי הרגשת "כי היא חמתכם ובינתכם", לא רק בתורת השכלה יתירה שנהיה חכמים יותר ויודעים יותר. אלא שכל קיומנו תלוי בכך. ושאלו אנו מאבדים את קומת התורה, מאבדים אנו גם את הקומה שמתחתיה. לזכור ולהפנים את "השמר לך ושמור נפשך מאד", ה'נפש' שלנו זה התורה, 'דם התמצית' שלנו היא התורה. אין לנו אלא רק התורה הזאת.

חיים

בגמרי מגילה (ו"א): משמע כי שבועות מקרי יום הדין והימים שלפניה כימי הכנה אליה כמו לפני ראש השנה. דכן איתא שם עזרא תיקן להן לישראל יחו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת, ושבמשנה תורה קודם ר"ה, מאי

עמא אמר אבבי ואיתימא ריש לקיש כדי שתכלה שנה וקללותיה, בשלמא במשנה תורה איכא כדי שתכלה שנה וקללותיה אלא שבתורת כהנים אטו עצרת אש השנה היא, אין עצרת נמי ראש השנה היא דתנן ובעצרת על פירות האילן, ע"כ.

איתא כן בשלייה מסכת שבועות וז"ל שם בשם ספר תולעת יעקב, ודע כי כמו שבר"ה רצה הקב"ה להשיח ולדרוש מעשי בני אדם כי הוא יום הבריאה הראשונה וחיידוש העולם וכמו שתקנו לומר זה היום תחילת מעשיך כדברי ר"א שאמר בתשרי נברא העולם כן רצה ביום מתן תורה שהוא מורה על חיידוש העולם להשיח ולדרוש על מעשה העולם ולדונו על פירות האילן וכו' וכבר ביארנו כי הפירות הם הם הנשמות הפורחות מאילנו של הקב"ה והעולם נידון ביום זה על התורה שנתנה בו שבטלו עצמם ממנה והוא אמרם על פירות האילן בלא השלימם בתורה ומצות עכ"ל.

הרי דברים ברורים כי כמו שדנים מעשי האדם בר"ה משום דזה היום תחילת מעשיך והיום הרת עולם היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים, כן חג העצרת הוא גם כן יום הרת עולם. וזה מבואר יותר על פי דברי רש"י בפי בראשית (א' ל"א) בדי"ה יום הששי וז"ל שם ד"א יום הששי שכלם תלויים ועומדים עד יום הששי הוא ששי בסיון שביום ו' סיון שקבלו ישראל את התורה נתחזקו כל יצירת בראשית ונחשב כאילו נברא העולם עתה וזהו יום הששי בה"א שאותו יום נ' בסיון המוכן למתן תורה, עכ"ל (ועי גמרי שבת פ"ח). ומבואר כי יש לחג העצרת דין כר"ה ממש ושפיר שייך שיהיה גם כן יום הדין וכנ"ל.

והנה ראיתי מזכירים עוד מקום אשר ממנו רואים השקפת התורה על חג העצרת כיום הדין של ר"ה והוא בירושלמי ראש השנה (פ"ד הי"ח) וז"ל ר' לעזר בי ר' יוסה בשם ר' יוסי בר קצרתא בכל הקרבנות כתיב והקרבנתם וכאן (ר"ל אצל ר"ה) כתיב ועשיתם, אמר להן הקב"ה מכיון שנכנסתם לדין לפני ברית ויצאתם בשלום מעלה אני עליכם כאילו נבראתם בריאה חדשה, ר' משרשיא בשם ר' אידי בכל הקרבנות כתיב חטא (ר"ל שעיר עזים אחד לחטאת) ובעצרת אין כתיב חטא אמר להן הקב"ה מכיון שקבלתם עליכם עול תורה מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימכם, עכ"ל. הרי שכבר מרומז בתורה עצמה שחג העצרת הוא כיום הדין של ראש השנה ועל ידי קבלת עול תורה זוכים לכפרת עונות כמן שעל ידי תשובה זוכין בדין דר"ה.

זה הרי הקושיא היא להיפך למה נקבע שבועות ליום של שמחה גרידא, כמו שנא' מפורש בתורה בפי ראה שבעה שבועות תספר לך... ועשית חג

(שבועות... ושמתח לפני ה' אלוקיך וכמו שאמרו חז"ל (פסחים ס"ח): הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם. הרי דוקא בעצרת היינו צריכים לפרוש יותר מתענוגים יתרים ולפחד מן הדין כמו בר"ה.

לומר דכד נעמיק ונדייק נראה כי כן היה באמת היום טוב של ראש השנה קודם זמן המשנה. וכבר העיר על זאת הגר"י קמנצקי זצ"ל, ובספרו אמת ליעקב (בפי אמור כ"ג כ"ד) תמה על זה, דלא נמצא רמז בתורה שר"ה נשתנה מכל מועדי השנה שהוא יום הדין, גם אנשי כנסת הגדולה לא הודיעו לנו רק שר"ה הוא הזמן להמליך את אדון העולם ורק אח"כ בזמן המשנה והגמרא הוסיפו שיש להתפלל גם על החיים והפרנסה ושהיום יביא במשפט כל יצורי עולמים וא"כ היאך היו זוכין בדין עד שידעו שיש להתפלל על זה. ותירץ הוא ז"ל שעל כרחך צ"ל שחז"ל ידעו היטב שהעיקר מצדינו הוא להמליך את הקב"ה עלינו והזכות ממילא באה ואדרבה כל מה שלא יודעים מהדין והמשפט זכותו יותר גדול שעושה שלא ע"מ לקבל פרס וזוכה יותר בדין ולכן לא גילו כלל כי היום יום משפט. אבל אלו שבאו אחריהם ראו דאדרבה אם לא יודיעו לנו האחריות הגדולה לא נבוא בכלל להמליך, ולפיכך גילתה המשנה כל מה שצפון בראש השנה מן הדין והמשפט על כל החיים, ע"כ תמצית דבריו.

כן אפשר לבאר גם בנוגע לחג השבועות באופן זה דבאמת טובה גדולה היא לנו מה שקבע הקב"ה היום טוב של שבועות ליום הדין והוא כדי להרבות זכויותינו ולדון אותנו במצב הכי נעלה שלנו. כי הנה החג נקבע דוקא לשמחה של תורה וכמו שכי' רש"י שם בפסחים (ס"ח): הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם וז"ל שישמח בו במאכל ומשתה להראות שנוח ומקובל יום זה שניתנה תורה בו, עכ"ל. הרי שבשמתח יו"ט ביום זה אנו מקבלים על עצמינו כל התורה כולה ללמוד וללמד לשמור ולעשות כאשר עשו אבותינו בהר סיני קבלה אמיתית בלב שלם מתוך שמחה גדולה של שזכו לכך. האם יש קבלת עול מלכות שמים גדולה מזו! האם יש מדרגה רמה ונשגבה לישראל גבוהה מזו! ובמצב כזה דוקא רצה הקב"ה לדון את ישראל כדי להוציא לאור משפטינו איום ונורא.

ועל פי דרכנו מבוארים דברי הירושלמי הנ"ל כמין חומר כי בר"ה העבודה היא ליכנס לפני ה' על ידי עבודת המלכיות ועל ידי זה זוכים בדין-כאילו נבראתם בריה חדשה. וכן בעצרת העבודה היא לקבל עול תורה שעל ידי זה נחשב כאילו לא חטאתם מימכם ודברים אלו מרומזים בפסוקים של קרבנות היום כי הן הן עיקר עבודת היום ותכליתה היא שזוכה בדין בימים אלו.

That Shabbos, the *gvir* walked his new *chassan* to shul, proudly introducing him to the other members of the *kehillah* and boasting of his accomplishments to the *talmidei chachamim*.

The *bachur* spent the next week learning in the shul, his every need attended to — but there was still no evidence of a *kallah*.

After another Shabbos, he finally asked his benevolent host when he would get to meet the young woman whom he was meant to marry.

The man looked confused.

"When will I get to meet your daughter?" asked the *chassan* again.

"I have no daughters, just seven sons," replied the *gvir*.

Now the *chassan* was confused. "If you have no daughters, then why did you bring me here?" he asked.

"I just saw all the other wealthy men in shul coming to shul with their sons-in-law," the *gvir* explained, "each one boasting

of the *talmid chacham* that they had brought into their home, and I thought it would be nice to have a *chassan* to bring to shul as well!"

We marvel at his foolishness, but are we so different?

Reb Meilech lifts his hand and begins to check off an imaginary list, using his fingers. "Flowers. Blintzes. A haircut. Cheesecake," he says in English, and smiles. "Nice clothing.

If we invest so much in the chasunah, but there is no kallah, then we are just like that fool!"

A *chasunah* requires two sides; a *chassan* is not enough if there is no *kallah*. The clothing and food symbolize the relationship between us and the Torah, and only when two parties are coming together is that celebration in place.

These are the days to prepare, to make sure that the *kallah*, the Torah itself, will have a *chassan* ready to greet and cherish her.

40

קסא עבודת חג השבועות עבודה קסא

זאת עלינו לזכור בצאתנו מים מתן תורתנו שעבר עלינו לטובה, שלא נהיה שצעי רלון צוה שאנו מקיימים המורה והמצוות במעשה לבד, אלא עלינו לשים לב לגשא ולרום את כח הרלון הצוער בקרבנו, לקיים כל המורה והמצוות ברלון הלב, וזהו עיקר מעלתן של ישראל. לכן נקבל עלינו ציימים הללו, לשים יותר לב, לעסוק בתורה ולקיים המצוות במחשבה ורלון פנימי, שמהיה מחשבתנו ורלוננו מקושרת בדביקות צה, וכמו שכתוב (דברים ד) ואתם הדבקים ביה' אלהיכם חיים כלכם היום. וכאשר בני ישראל מקיימים את המצוות בדרך זה, הם יושבים אף בזמן הזה לפני מלאכי השרת,

כי אף המלאכים אינן משיגים כח העמוק הזה, כח המחשבה של בני ישראל.

ולבן צדוק השמים, נשבת שאחר החג, אנו קורין בפרשה (במדבר ד כג) נשא את ראש וגו', ראש רומז לכח הרלון, וזהו הראש והשורש לכל דבר, ואמר הקב"ה למשה, שינשא וירומם את כח הרלון של

מנסים בזה חלוק היום טוב של שבועות מיו"ט של ר"ה אשר ברי"ה מחמת ירידת הדורות צריכים התעוררות מבחוץ של פחד הדין וידיעת המשפט לעורר

נתנו לקבל מלכותו כדבעי, אבל לקבלת התורה עדיין מספיק לנו השמחה קבלתה להגביה אותנו למדרגת נעשה ונשמע לקבל שוב על עצמינו עול התורה הקדושה ולהיות נדונים לטובה בזכות ובשכר זאת.

קבלת עול תורה

שנתא שזכינו להכיר כי כמו שברי"ה העבודה של מלכות היא המשפיעה על הדין וכדי שנוכה בדין נצטוינו עליה, כן בחג השבועות העבודה של קבלת עול תורה מכריע דיננו לטובה, אם כן צריכים אנו ללמוד היטב מהו עבודה זו של קבלת עול תורה.

קדים דברי רבנו יונה בשערי תשובה (שער ב' דרך השלישי סי' י"ז) וז"ל בא"ד שם: ואמרו באבות דרבי נתן פרק כ"ג כל שמעשיו מרובים מחכמתו חכמתו תקיימת שנאמר נעשה ונשמע. ביאור הדבר כי האיש אשר קיבל על נפשו בלב אמן לשמור ולעשות על פי התורה אשר יורוהו ועל פי המשפט אשר יאמרו לו יושבים על המשפט יש בידו מן היום הזה שכר על כל המצוות על אשר שמעה וזנו מדברי התורה ותבן להם ועל הדברים אשר לא גילו אזנו עליהם עדנה וצדק בש וקנה זכות על הגגלות אליו ועל כל נעלם מעיניו ואחרי זאת יום יום ידרוש ישקוד דלתו מוכיחו וישכיל מכל מלמדיו ונמצא האיש הזה מעשיו מרובים מחכמתו כי לא ידע את הדבר והנה שכרו אתו וכענין מה שאמרו ישראל בסיני נעשה ונשמע שהקדימו קבלת המעשה על נפשם לפני השמיעה ובענין אחר לא יתכן שיהיו מעשי האדם מרובים ממה שהוא יודע, עכ"ל.

יוצא מדבריו הוא כי קבלת עול תורה היא הקבלה בלב ללמוד תמיד מהו רצון ה' ולקיים מיד כל מה שישמע וזאת בלב ובמצפון נאמן כל כך עד יוכלו כבר לומר עליו כי כל המעשים הם אצלו רק כמחוסר זמן או מחוסר ידיעה באשר בטוחים אנו בו שבעת שילמוד הרי הוא על ידי קבלתו כמוכרח לעשות מיד. וזו היתה מדרגת כלל ישראל וכונתם באמרם נעשה ונשמע.

38

נה בזה צריכים להעיר כי אי אפשר לאדם לקבל על עצמו עול תורה באמת ובתמים קבלה אמיתית כנ"ל אם לא תיקון מדותיו תיקון שלם, כי במה א בטוח אם לא תיקון מדותיו, הלא אין קבלתו שוה כלום שגלוי וידוע שמדותיו לאדם הן הן המנהיגות אותו. העצלות והכבוד והחמדה וכדומה. והמה יבואו רצונו אותו מעבודתו את ה' ומה יועיל לו קבלתו שאפילו אם הוא רוצה באמת לקיים כל מה שילמד איך נאמר כי בטוחים אנו בו שעל ידי קבלתו החזקה יחשב ויכרח לעשות מיד, הלא גם אז יבואו ויתאספו כל מדותיו הרעות למונעו מן המצוות ומעשים טובים כאשר הנסיון מוכיח לכל מי שמסתכל על עצמו בעין האמת.

זאת בא רבינו יונה באבות פי"ג. אחרי שביאר במשנה ט' שם את כל מהלך שלו הנייל בענין נעשה ונשמע. והוסיף במשנה י"ז דברים הללו: אם אין דרך אין תורה ר"ל שצריך תחילה לתקן עצמו במדות וזה תשכון התורה עליו איננה שוכנת לעולם בגוף שאינו בעל מדות טובות, לא שילמוד התורה ואח"כ יח לו המדות כי אי אפשר וזהו כענין שנאמר נעשה ונשמע וכמו שכתבנו עכ"ל. י שלמד רבינו יונה כתנאי קודם למעשה שכל מעלת נעשה ונשמע היה רק על שתקנו מדותיהם וכל סגולת נעשה ונשמע הנייל שיחשב על ידי קבלתו בלב אילו כבר קיים כל המעשים אינו שייך רק אם תיקון מדותיו מקודם, ופשוט הוא דאליה איך נהיה בטוחים בו וכנ"ל.

לפי זה שהקבלה של נעשה ונשמע צריכה הכנה דרבה של תיקון המדות אשר בלעדה אינה שוה כלום, וזו היתה עבודת כלל ישראל בין פסח לעצרת בר ולבן עצמם מזוהמת טומאת מדות הרעות ולטהר עצמם במדות טובות י שיהיו ראויים לקבל התורה, ובעיקר שתהיה קבלתם בלב מתקבלת לפני יודע תעלמות כי קנו לעצמם הכלים לקיים המצוות וכאשר ילמדו וישמעו מה גשות יהיה בכח ידם מיד לעשותם. זאת עשו והצליחו דור יוצאי מצרים מקבלי תורה, ומה נהווה היחולו של מועדי" בין פסח לעצרת לזמן ההכנה לנעשה שמע שהיא כמו העת רצון של אלול לפני ר"ה להכין עצמם לתשובה כדי לזכות בדין.